

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова приймальної комісії,
В.о. ректора університету
Д. ГОНЧАРЕНКО

Затверджено на засіданні
приймальної комісії ХНУБА
Протокол № 2 від 06.02.20 р.

**Програма фахових вступних випробувань
для вступу на навчання
за освітнім рівнем «Бакалавр»
спеціальність 073 «Менеджмент»
на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст»**

Голова атестаційної комісії
завідуючий кафедрою менеджменту та ПА,
професор

Н. АВАНЕСОВА

Харків 2020

Зміст

1. Пояснювальна записка.....	3
2. Теоретична частина.....	4
3. Список літератури	9

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Для вступного фахового випробування на здобуття освітньо-кваліфікаційного ступеня «бакалавр», на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» за напрямом «Менеджмент» розроблені теоретичні питання за такими навчальними дисциплінами:

Економічна теорія
Економіка та фінанси підприємства
Концепція професійної діяльності
Маркетинг
Менеджмент
Право

На випробуванні вступник одержує тестове завдання, в якому 100 питань. Кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бали.

За подвійні, неправильно записані, закреслені, підчищені та виправлені відповіді на бланку тестових завдань при умові, що у чернетці одержана правильна відповідь знімається 0,5 балів.

Випробування розраховано на дві академічних години. На ньому проводиться оцінка рівня знань з фаху по тестам теоретичної частини.

Перед випробуванням проводиться консультація.

Підсумки випробувань оголошуються вступникам приймальною комісією.

Критерії оцінки якості теоретичної підготовки - наявності знань такі:

- максимальна оцінка дорівнює 200 балів;
- вступники які отримали менш ніж 100 балів до участі в конкурсі не допускаються.

2. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА ПРОГРАМИ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Теми за курсом «Економічна теорія»

Предмет вивчення макроекономічної теорії. Предмет вивчення мікроекономічної теорії. Роль держави в регулюванні економіки. Еволюція економічних політик регулювання економічними процесами. Макроекономічні показники ВВП, ВВП, ЧНП, НД, ОД. Безробіття. Типи безробіття. Теорія зайнятості. Інфляція та її причини. Сукупний попит. Закон попиту. Сукупна пропозиція. Закон пропозиції. Рівноважна ціна. Фіскальна політика. Трансфертні виплати. Гроші, їх функції. Бюджет, бюджетний дефіцит, державний борг. Еластичність попиту та пропозиції. Теорія поведінки споживача. Бюджетна лінія споживача. Доходи споживача. Витрати виробництва. Структура. Визначення ціни та обсягів виробництва. Конкуренція. Типи ринків. Заробітна платня. Види зарплатні. Розподіл доходів: нерівність та бідність. Ринок робочої сили, профспілки.

Теми за курсом «Економіка та фінанси підприємства»

Ціна продукції промисловості, види цін. Основні виробничі фонди, їхня класифікація і структура. Урахування та знос основних фондів. Оборотні кошти, види, структура. Нормування і джерела оборотних коштів. Показники використання ОВФ і шляхи їх поліпшення. Показники використання ОКП і шляхи їх поліпшення. Амортизації (річна), норма амортизації (річна) - склад, призначення, розрахунок. Напрямки використання амортизаційного фонду. Продуктивність праці, показники, методи визначення, розрахунок виробітки на одного працюючого. Структура собівартості промислової продукції. Утворення і розподіл прибутку. Поняття рентабельності, розрахунок рівня рентабельності промислового підприємства і будівельної організації. Взаємозв'язок ціни реалізації, обсягу продукції, витрат на виробництво і початку одержання прибутку. Шляхи зниження собівартості продукції. Шляхи підвищення ефективності виробництва. Шляхи підвищення продуктивності праці. Накладні витрати, їх структура і залежність від різноманітних факторів. Собівартість, види собівартості. Визначення планової собівартості. Основні принципи планування, управління і розміщення виробництва.

Теми за курсом «Концепція професійної діяльності»

Сутність, роль та методологічні основи етики бізнесу. Сутність і форми ділового партнерства. Зміст процесу ділового спілкування. Форми ділового спілкування. Організаційно-нормативне забезпечення ділових переговорів. Ділові переговори. Важливі елементи ділового етикету. Контракт як юридична норма ділового партнерства. Комерційні операції підприємства. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. Процесний підхід. Системний підхід. Ситуаційний підхід. Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. Закони і закономірності менеджменту. Внутрішнє середовище організації. Характеристики внутрішнього середовища. Основні чинники. Внутрішнє середовище організації. Побудова структури організації як логічний взаємозв'язок між горизонтальним та вертикальним розподілом праці. Інформація і комунікації в менеджменті. Інформація, її види та роль в менеджменті. Носії інформації. Класифікація інформації. Вимоги, що висуваються до інформації. Поняття і характеристика комунікацій. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. Перешкоди в комунікаціях. Зворотний зв'язок в процесі комунікації. Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки. Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Моделі комунікаційного процесу. Організація комунікаційного процесу. Комунікаційні переваження. Середовище функціонування організації. Характеристики середовища функціонування організації. Модель чинників середовища прямого впливу. Модель чинників середовища не прямого впливу. Управлінська праця та її наукова організація. Особливості управлінської праці. Логіка та особливості процесу управлінської праці. Сутність, принципи та напрямки наукової організації праці. Основні принципи наукової організації праці. Напрямки наукової організації управлінської праці. Планування раціональної організації праці менеджера. Розподіл та кооперація управлінської праці. Основні види розподілу та кооперації праці в організації. Розпорядча діяльність менеджера. Комунікаційно-інформаційні аспекти розпорядчої діяльності менеджера. Менеджери в сучасній організації. Функціональний аналіз діяльності менеджера. Управлінські ролі менеджера. Вимоги які висуваються до сучасного менеджера. Організація робочих місць. Умови праці менеджера. Сутність організації робочого місця менеджера. Організація робочих місць. Умови праці менеджера. Обладнання робочого місця. Планування робочих місць. Використання технічних засобів управління. Документування в офісній діяльності. Сутність і види управлінських

документів. Системи документації в управлінні. Процеси документування. Документування в офісній діяльності. Адміністративний етикет. Складання та оформлення документів. Складання та оформлення організаційно-розпорядчих документів. Складання та оформлення документів. Оформлення документів з особистого складу. Організація діловодства. Опрацювання текстових матеріалів

Основні школи наукового менеджменту. Еволюція управлінської думки. Американський менеджмент на порозі XXI віку. Лідерство в менеджменті. Менеджмент лізингових операцій. Особливості управлінської праці. Організація робочого місця менеджера в апараті управління. Поради по організації труда менеджера. Формула успіху менеджера. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності. Організаційні відносини в умовах переходу до ринку. Типи організацій по взаємодії підрозділів. Нові типи організацій. Розподіл праці - основа організаційних відносин. Вдосконалення корпоративної культури. Кваліфікаційні вимоги до посади. Основні статті витрат молодого сім'ї. Хронометраж робочого дня менеджера. Нововведення і вдосконалення організаційної структури фірми. Організація інноваційної діяльності на підприємстві. Кадрове планування на підприємстві. Форми і методи залучення, професійного відбору і найму персоналу. Мотивація персоналу. управління плинністю кадрів на підприємстві. Конфлікти і способи їх вирішення в колективі. Природа конфліктів. Управління конфліктними ситуаціями і розвиток організації. Стреси і способи їх усунення. Конфлікти і чинник здоров'я. Конфлікт акціонування на приватизованих підприємствах. Менеджмент в умовах кризи. Інформаційна реструктуризація фірми.

Теми за курсом «Маркетинг»

Основні характеристики макросередовища маркетингу. Основні характеристики мікросередовища маркетингу. Процес управління маркетингом і його складові елементи. Модель купівельного поведіння на споживчому ринку. Купівельне поведіння на ринку товарів промислового призначення. Сегментація споживчих ринків. Сегментація ринків товарів промислового призначення. Асортиментна політика та її основні рішення. Стратегія розробки нових товарів. Етапи життєвого циклу товару. Методи ціноутворення. Ціноутворення на різних типах ринків. Встановлення цін на новий товар. Ціноутворення в рамках товарної номенклатури. Ініціативна зміна цін і реакції цільового ринку. Утримання та рівні каналів розподілу. Класифікація підприємств роздрібною торгівлі, роль різноманітних торговців у процесі

товароруху. Маркетингові рішення оптових торговців. Характеристика складових елементів комплексу стимулювання. Фактори, що визначають структуру комплексу стимулювання. Планування рекламної кампанії. Стимулювання збуту та його засоби на споживчому ринку і ринку промислових товарів. Стратегія росту фірми. Види маркетингового контролю. Визначення бюджету стимулювання. Схеми організації відділу маркетингу на підприємстві. Купівельне поведіння на ринку державних організацій та установ. Основні види класифікацій товарів. Методи транспортування товарів. Точка безбитковості. Точка беззбитковості.

Теми за курсом «Менеджмент»

Поняття організація і вимоги до неї. Види організацій. Етапи розвитку теорії менеджменту. Основні функції менеджменту. Управлінські рівні в менеджменті і їх розподіл. Функції процесу управління та фактори, що їх пов'язують. Прийняття рішень як один із складних процесів. Комунікація, як один із складних процесів. Системний підхід в управлінні. Система, види систем. Організація - відкрита система та її підсистеми. Ситуаційний підхід та його методологія. Основної внутрішньої перемінної організації. Структура організації. Спеціалізований і навмисний вертикальний поділ праці. Взаємозв'язок внутрішніх змінних. Соціотехнічні підсистеми. Значення зовнішнього середовища. Характеристики зовнішнього середовища. Середовище прямого впливу. Середовище непрямого впливу. Основні розходження між юридичною і соціальною відповідальністю. Комунікації між рівнями і підрозділами. Елементи й етапи процесу комунікацій. Зворотній зв'язок і перешкоди. Рішення. Види рішень. Види управлінської діяльності в рамках процесу стратегічного планування. Показниками за якими аналізується економічне середовище у методі SWOT. Стратегічні альтернативи в організації. Місія організації, її значення і зміст. Цілі та їхні характеристики. Основні фактори зовнішнього середовища. Управлінське дослідження внутрішніх сильних і слабких сторін організації. Кількісні і якісні оцінки стратегічного планування. Делегування, відповідальність і повноваження, влада. Розходження між лінійними і штабними повноваженнями. Організаційні структури підприємств. Мотивація, категорії мотивації, зміст значень потреби і винагороди. Теорія мотивації по Маслоу. Методи задоволення потреб вищих рівнів. Процес контролю і його основні етапи.

Теми за курсом «Право»

Поняття, предмет, методи і система підприємницького права. Поняття підприємницької діяльності, її ознаки та принципи. Види підприємницької діяльності. Суб'єкти підприємницької діяльності. Реєстрація суб'єкта підприємницької діяльності у державних органах. Отримання дозволів на початок роботи. Ліцензування господарської діяльності. Патентування підприємницької діяльності. Поняття та підстави припинення суб'єктів підприємницької діяльності. Реорганізація суб'єктів підприємницької діяльності. Ліквідація юридичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. Банкрутство як правовий інститут. Ліквідаційне провадження. Скасування державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Поняття договору в підприємницької діяльності. Укладання, зміна і розірвання підприємницьких договорів. Попередній договір. Виконання підприємницьких договорів. Визнання підприємницьких договорів недійсними і неукладеними. Види договорів. Загальна характеристика законодавства України. Правове значення договору купівлі-продажу для захисту прав споживачів. Правові гарантії забезпечення належної якості товарів. Загальна характеристика гарантійних та інших термінів. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів.

3. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Балабанова Л.В., Сардак О.В. Організація праці менеджера. Підручник.- 2-е видання, перероб. та допов.: ВД «Професіонал», 2007. – 416 с.
2. Веснин В.Р. Менеджмент: учебник / В.Р. Веснин. –3-е изд. перераб. и доп. – М.: ТК «Вельби». Изд-во «Проспект», 2006. –504 с.
3. Всеобщая история менеджмента: учебное пособие / Под общей редакцией проф. И.И.Мазура. – М.: Издательский центр “ЕЛИМА”, 2006. – 784 с.
4. Данюк В.М. Організація праці менеджера: навч. посібник / В.М. Данюк. – К.: КНЕУ, 2006. – 276 с.
5. Дідковська Л.Г., Гордієнко П.Л. Історія вчень менеджменту: навчальний посібник. – К.: Алерта, 2008.
6. Кравченко В.О., Пучкова С.І., Ступак С.М. Організація праці менеджера. Навчальний посібник. – Одеса: ОДЕУ, ротапринт. 2011. – 184 с.
7. Кредісов А.І. Менеджмент в історичному розвитку як теорія / А.І. Кредісов– Київ: Знання України, 2009.– 516 с.
8. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: підручник / О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник, - 2-е вид., випр., допов. – К. : Академвидав, 2007. – 464 с.
9. Мартиненко Н.М. Основи менеджменту: підручник. – К.: Каравела, 2005. – 496 с.
10. Мескон М.Х. Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: пер. с англ. - М.: Дело, 1992.- 570 с.
11. Основы функционального менеджмента: учебное пособие/ Г.Н. Козлова, А.С.Редькин, В.А. Кравченко, И.В. Лебедев и др.; под. общ. ред. проф. Г.Н.Козловой – Одесса: ОКФА, 2005. – 285 с.
12. Осовська Г. Основи менеджменту: підручник/ Галина Осовська, Олег Осовський,. - 3-е вид., пере-роб. и доп.. - К.: Кондор, 2006. – 661 с.
13. Пушкар Р. Менеджмент: теорія та практика: підручник/ Роман Пушкар, Наталія Тарнавська,; М-во освіти і науки України, Терноп. акад. нар. госп.. - Тернопіль: Карт-бланш, 2003. -486 с.
14. Скібіцька Л. І. Менеджмент: навчальний посібник для вищих навч. закладів/ Л. І. Скібіцька, О. М. Скібіцький; Мін-во освіти і науки України. - К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 415 с.
15. Стадник В.В., Йохна М.А. Менеджмент: посібник. – К.: Академвидат, 2003. – 464 с.
16. Хміль Ф. Основи менеджменту: підручник. — 2-ге вид., випр., доп. — К. : Академвидав, 2007. — 576 с.

Програма конкурсних фахових вступних випробувань розроблена викладачами кафедри менеджменту та ПА у відповідності до освітньо-кваліфікаційної характеристики підготовки бакалавра за напрямом «Менеджмент», навчального плану і програм навчальних дисциплін.